

Czy migrena jest pierwotnym bólem głowy?

Is migraine a primary headache?

Teofan M. Domżał

Klinika Neurologiczna, Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa

otrzymano / received: 06.11.2006, otrzymano po recenzji / revised: 10.12.2006, zaakceptowano / accepted: 12.12.2006

Abstract: Migraine is classified as a primary headache and ranks as first in the new classification of headaches. The knowledge about migraine has expanded greatly during the last several years. The position of migraine within the classification of headaches is controversial in the light of the recent evidence. Headache is the major symptom during the attack only, but the symptomatology of migraine is not limited to headache. Some migraine attacks occur without pain – they may be restricted to aura, vertigo or abdominal pain. Migraine is genetically determined disease, with plenty of symptoms and signs between attacks. Those are both clinical signs and findings in laboratory studies, namely autonomic, hormonal, biochemical, and electrophysiological disturbances as well as abnormalities in cerebral blood flow that lead to morphological consequences. Pathomechanism of pain in migraine, initiated by the signal within the central nervous system, causes peripheral vasodilatation and subsequent peripheral nociceptive pain, i.e. the symptomatic pain. Contemporary studies support the opinion that migraineous headache is the symptom of the disease rather than the disease itself or the primary headache.

Key words: Migraine; Symptomatic headache; Classification

Streszczenie: Migrena zaliczana jest do pierwotnych bólów głowy i wymieniana w klasyfikacji na pierwszym miejscu. Wiedza na temat tej choroby w ostatnich latach znacznie się poszerzyła i w świetle wielu stwierdzonych faktów, pozycja w tej klasyfikacji wydaje się dyskusyjna. Ból jest głównym objawem tylko w czasie napadu i ale nie jest objawem jedynym. Są napady migreny bez bólu, ograniczone do aury lub objawiające się zawrotami głowy albo bólem brzucha. Migrena jest chorobą genetycznie uwarunkowaną, dającą wiele objawów w okresie międzypadowym bezbólowym. Są to zarówno objawy kliniczne, jak i wykrywalne w badaniach laboratoryjnych w postaci zaburzeń autonomicznych, hormonalnych, biochemicznych, elektrofizjologicznych i w mózgowym przepływie krwi z morfologicznymi skutkami. Patomechanizm bólu w migrenie zapoczątkowany sygnałem w ośrodkowym układzie nerwowym powoduje obwodowe rozszerzenie naczyń i powstanie bólu receptorowego na obwodzie, a ból receptorowy jest bólem objawowym. Współczesne badania uzasadniają pogląd, że ból w migrenie jest tylko objawem choroby, a nie chorobą ani też pierwotnym bólem głowy.

Słowa kluczowe: Migrena; Objawowy ból głowy; Klasyfikacja